

Změna klimatu a nové technologie

Milan Janíček

Jen za dovoz ropy utratila ČR v od 2010 v různých letech v rozmezí 41 - cca 100 miliard korun ročně (zdroj MPO). Objem dovozu plynu (cca 8,5 mld. m³ – zdroj ERÚ) se v současné době pohybuje v okolo 48 miliard Kč ročně. Tyto prostředky odtékají každým rokem z ČR do třetích zemí a někdy i rizikových zemí nebo zemí podléhajícím mezinárodním sankcím.

Omezováním závislosti na fosilních palivech vzniká prostor na technologický rozvoj bezfosilních technologií a navracení těchto peněz do tuzemského a evropského ekonomického cyklu. To samé samozřejmě platí v celoevropském měřítku.

V současné době u nás existují programy, jako např. „Zelená úsporám“ na vylepšení energetické bilance budov. Současná spotřeba energií starších nezateplených budov – rodinných domů je cca 150-280kWh/(m².rok).

Průměrná roční spotřeba energie u rodinných domů

Druh budovy Spotřeba energie (kWh/m²):

Staré domy 269

Staré, částečně renovované domy 197

Nově renovované domy 74 – 113

Nově postavené domy 74 – 113

Energeticky pasivní domy 30

V roce 2011 byl průměrný bytový dům v České republice starý 52,4 roku, rodinný dům pak 49,3 roku. V porovnání s ostatními zeměmi EU tak Česko disponuje spíše starším bytovým fondem. Tempo výstavby nových bytů se navíc dosud nevyrovnalo tomu, které u nás panovalo před poklesem v roce 2011.

Ve významné části starších domů bydlí obyvatelstvo s nižšími příjmy. V řadě těchto starších staveb po případném zateplení vznikají problémy s vlhkostí zdiva, plísněmi atd. Významnou část těchto budov tvoří stavby ze smíšeného zdiva, „vepříků“, nepálených cihel atd.

Pokud jsme tlačeni globální změnou klimatu a vedeni snahou o maximální snížení energetické náročnosti a energetické úspory, měli bychom mít i program pro řešení problematiky energeticky a konstrukčně nevyhovujících objektů, kde je energetická neefektivita největší. Program, který by postupně využíval efekt z úspor z postupné náhrady fosilních paliv. Měli bychom mít i poradenskou síť pro občany, kteří investují do nových a úsporných energetických technologií. Trh s tímto portfoliem je široký s nikoliv každý si dokáže definovat zadání a má přehled o technických parametrech moderních sofistikovaných výrobků. A ne každý je dokáže rozlišit od nevýhodných nabídek.

Stát by měl jasně deklarovat zájem na rychlém přechodu na nové technologie a energeticky úsporné stavby a občanům poskytnout garantovaný a koordinovaný a aktuální informační servis. Je přece našim cílem co nejrychleji snížit produkci CO₂ a co nejvíce zabránit klimatickým změnám.

Čili, tady musí být jasná vize a plán budovat, když to řeknu zjednodušeně „pasivní domy s ostrovními systémy“, propojené chytrými energetickými sítěmi a „jízdni řád“ podpory bezuhlíkatých technologií atd.

Na druhé straně si musíme říci dopředu a jasně, jak se bude vyvíjet daňový systém.

Je zde jistě dobrá snaha tyto technologie dotačně i daňově zvýhodňovat a požadavků v tomto směru přibývá. Na druhé straně, až jejich penetrace dosáhne jisté limitní úrovně, stát přijde o řadu daňových příjmů (např. spotřební daň z fosilních paliv). Bez kterých se však neobejde.

A nakonec je potřeba si říci, jak bude řešena problematika tam, kde energetická úspornost bude mít své limity. Napadají mne například historické činžovní budovy v centrech měst nebo sídliště. Dopad poměru růstu cen energií vs. limitů úspor u nich bude asi největší.